Arbetet 1979-02-07

Annorlunda försvar är politiskt möjligt

Troligen är det nödvändigt för Sverige att finna vägen till ett delvis nytt försvar, som medborgarna kan känna större samhörighet med. Försvarsministerns snabbhet att haka på Alva Myrdals idéer är hoppingivande.

DET VAR naturligtvis oundvikligt, att en debatt skulle komma också om en så helig ko som den allmänna värnplikten.

Attityderna förändras ju, ofta på ett oåterkalleligt sätt. Människorna har förkastat den gamla pluggskolan, och de kräver att auktoritära och odemokratiska förhållanden i arbetslivet försvinner.

Så det är kanske inte så märkligt, om man nu börjar ifrågasätta, om det verkligen är nödvändigt att träna varje årskull av unga svenska män för att tappert bekämpa en invasionsarmé på varenda kvadratmeter av Sveriges yta.

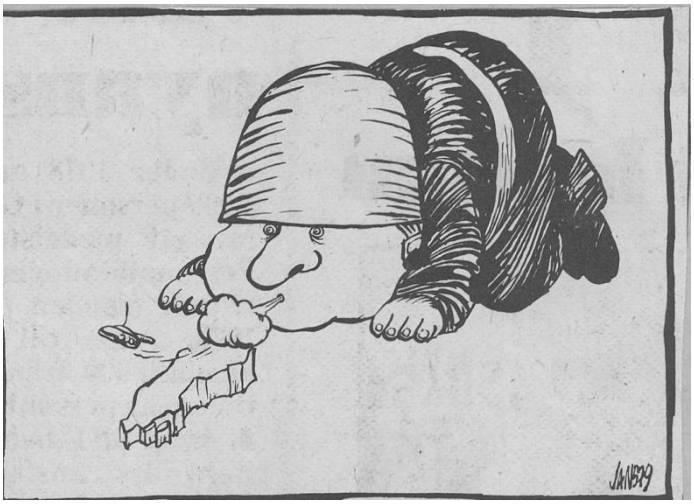

Det är möjligt, att den allmänna värnplikten borde ha ifrågasatts redan för ganska längesedan. I så fall hade vi i dag kanske haft både ett annorlunda försvar och en annorlunda försvarsdebatt.

TYPISKT NOG är det Alva Myrdal, som med något av klarsyntheten hos barnet i H C Andersens saga om Kejsarens nya kläder har undrat, om vi verkligen behöver vår 700.000 man starka värnpliktsarmé längre.

Hon menar att Sverige förmodligen aldrig kommer under militärt hot annat än i samband med ett desperat och förödande stormaktskrig i Europa. Och då har de krigförande parterna inte tid att föra ett relativt gentlemannamässigt krig mot Sverige med konventionella vapen och stora landstigningsstyrkor. Då blir det snarare fråga om att slå ut oss snabbt med kärnvapenraketer — eller tvinga oss till

underkastelse genom kärnvapenhot.
Sådant kan vi inte stå emot, och därför bör vi enligt Alva Myrdal inrikta oss på ett försvar, som i det längsta tryggar vår neutralitet och våra gränser.
TRYGGHETEN för Sverige ligger i, att vi redan i fredstid klargör att vi inte i något avseende —såsom under andra världskriget — kommer att tumma på vår neutralitet. För att detta inte skall bli tomma ord behöver vi i första hand, ett högkvalificerat gränsförsvar i form av flyg och marin, menar Alva Myrdal.

Vet supermakterna att vi inte kommer att ge några fördelar åt någon part, så minskar också deras intresse för att bemäktiga sig svenskt territorium.

Men har de en gång bestämt sig för att oskadliggöra Sverige, så kan vi inte hindra dem från det. Den måttlösa överupprustning, som supermakterna ägnar sig åt, har slagit hål på den svenska teorin, att bara en begränsad del av en angripares resurser ka anslås för operationer mot Sverige.
ALVA MYRDAL tänker tanken om det otänkbara fullt ut: Det kan komma ett läge, där Sverige måste ge upp hellre än att utsätta sig för terrorangrepp, som slår ut det mesta av liv och civilisation i vårt land.

Ett effektivt svenskt neutralitets- och gränsförsvar efter delvis nya linjer kräver ingen värnpliktsarmé av dagens utformning.

I stället behövs högutbildade och förmodligen högbetalda specialister. I början kan de tas ut på obligatorisk basis från varje årskull av värnpliktiga, senare är kanske en ren frivilliglinje tänkbar, menar Alva Myrdal.
FÖRSVARSMINISTER Lars De Geer har visat lyhördhet för Alva Myrdals idéer, och det är hoppingivande.
Det finns försvarsnegativa stämningar i dag, och det verkar troligt att de kommit för att stanna. Det är inte detsamma som att svenska folket har tappat lusten att försvara sitt land, men det kan vara ett uttryck för en minskande tilltro till försvarets meningsfullhet i dess nuvarande ;form. I så fall är det hög tid att. finna vägen till ett försvar som medborgarna känner mer samhörighet med och förtroende för.
Samhörigheten kan skapas via ett förstärkt civilförsvar samtidigt som tilltron till det militära försvaret hålls hög med hjälp av ett toppmodernt gränsvärn.
Det är kanske inte otänkbart att Sverige relativt snart letar sig fram till en ny enighet om försvarspolitiken. Så som debatten ' har inletts, verkar det ligga inom möjligheternas gräns.